

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Évesre 16 frt. v. 32 korona. [Negyed évesre 4 frt. v. 8 korona. Félévesre 8 frt. v. 16 korona.] 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetrynki tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási cikkek:

garmond, sora után 20 kr. fizetendő.

Emke.

E hó 12-én szőnyegre kerül az Emke gyűlésén a szervezés fontos ügye. Egyik életbe vágó pontja lesz a választmányi és közgyűlésnek az elnöki választás is. Az elnöki szék betöltését, valamint több az egyesület életébe vágó pontokat megvitatását javaslatra, illetőleg hozzá szólásra, olvasóink elé terjesztjük.

Az alábbi 6 pontba foglaltuk össze a fontosabb kérdéseket. Lapunk olvasóit felkérjük, hogy a feleleteket egy-egy levelező lapon e hó elején beérkeztetve szíveskedjenek.

A kérdések ezek:

1. kérdés: Az E. M. K. E. elnöki állására kit tart felkérőnek, a ki az egyet fontos kulturális és társadalmi missziójára való tekintettel, a társadalomban elfoglalt állásával és köztevékenységével fogva ezen tiszttel betöltésére véleménye szerint leginkább alkalmas?

Tájékoztatóként, a nélkül, hogy véleménye vagy javaslata tételére befolyást gyakorolni kívánánk, megjegyezzük, — hogy az elnöki állásra eddig kombinációba vételt betöltésére véleménye szerint leginkább alkalmas?

Ugron Gábor, gróf Kun Géza, gróf Korniss Viktor, gróf Bethlen András.

2. kérdés: Helyes-e az alapszabályoknak azt a módosítását, hogy az évi rendes dijak 2 frtól 5 frtra, a pártoló tagsági díjak pedig évi 1 frtől 2 frtra felemeltessenek a remélt-e, hogy ezáltal nagyobb anyagi eredmény az egyesület ügyei iránt pedig szélesebb körű érdeklődés fog eléréni. Igen-e vagy nem?

3. kérdés: Helyes-e, hogy a régi alapítók a választmányból kihagyassanak. Igen-e vagy nem?

4. kérdés: Szükségesnek s az egyesület ügymenetére, alapítókéjének gyarapodására előnyöknek tartja-e, hogy az alapszabályok egy módosításának, miképp eszentul belépő alapítók a választmány tagjai ne legyenek? Igen-e vagy nem?

5. kérdés: Helyesnek tartja-e azt, hogy az alapszabályok által meghatározott működési körből kihagyassák mindaz, a mispecifian a közgazdasági tevékenység körébe tartozik? Igen-e vagy nem?

6. kérdés: Az E. M. K. E. titkári (főtitkári) állását összeférhetőnek tartja-e az ország képviselői állással? Igen-e vagy nem?

A belügyminiszter leirata a vízvezeték ügyében és a város önkormányzati joga.

(Dr. F. L.) A helybeli hírlapok közlése szerint a belügyminiszter megemlést a városi törvényhatóságnak f. ó. március hóban hozott azt a határozatát, melynek fogva a vízvezeték műnek Szászfenes határában leendő felépítése mellőzésével, elhatározta, hogy a meglévő fásberki vízművet kiépített, illetve kibővített, s megrendelte a városmér, hogy az említett helység területén a végleges vízművet azonnal építtesse fel.

Ez a miniszter határozat belettközik ép a törvénybe, mint a város önkormányzati jogába.

Mert a törvényhatóságokról szóló 1886. XXI. t. cz. 3 §-a vezérrelvül állítván fel a törvényhatóságok illetve, megyei és városi önkormányzatok jogát, annak joghatóságát és tartalmát szövegszerűen következőleg írja körül:

Önkormányzati jogánál fogva a törvényhatóság saját belügyeiben önállólag intézkedik, határozza és szabályrendeleteket alkot; határozatait és szabályrendeleteit végrehajtja stb.

Az önálló intézkedés kétségtelenül azt jelenti, hogy a törvényhatóság belügyeiben saját körül álló bármely hatóság, vagy elem beosztása, vagy beleavatkozása, előleges, vagy utólagos jóváhagyása nélkül határoz és hajtja végre hozott határozatait.

Ennek az elvileg korlátlan önkormányzati jognak azonban az idézett törvény több irányban, ép oly számos, mint lényeges megszorításait szabja meg.

Az 5. szakasz szerint ugyanis azok a határozatok, melyek a költségvetés megállapítására; ingatlan vagyon elidegenítésére vagy szerzésére; kölcsönvételre; a helyben hagyott költségvetésben elő nem forduló ter-

hes szerződések kötésére; új hivatalok rendszerezésére, vagy fennállók megszüntetésére és általában minden határozat, melyre nézve a törvény felsőbb megerősítést rendel, csak külön indokolt felterjesztés alapján kieszakóztól miniszteri jóváhagyás után hajtható végre; ha azonban az illető miniszter a felterjesztéstől számítandó 40 nap alatt egyáltalában nem nyilatkozik, a felterjesztett határozat helybenhagyottnak tekintendő és végrehajtható.

A hivatott törv. 7. 8 és 9. §-ai értelmében pedig a törvényhatóság ama határozatai, melyek természetükben fogva az illető feleknek kézbesítendő, vagy közérdekű voltak, azaz fogva közérdekű teendő, a magánfelteendő rendszert birtokon belől felebezhetők és csak az illető miniszter helybenhagyása után hajthatók végre.

Felebezési joguk van még az 57. és 70. §-ok szerint a törv. hatóság határozatai ellen a főispánnak és tisztai ügyészeknek.

A 10. § értelmében pedig joga van a kormányának a hozzá hivatalból felterjesztett közgyűlési jegyzőkönyvekben foglalt azokat a határozatokat, melyek illetéktelenül hoztak, vagy törvénybe ütköznek, megsemmisíteni.

Azért soroltuk elé a törvényben szabályozott ama megszorításokat, melyek a törvényhatóságok jelzett önkormányzati jogát korlátozzák, hogy az érdeklődő közönség azok ismeretével bírálhassa meg fejtegetésüket s úgy alkothassa meg véleményét.

Attérve már most e cikk czímbelei tárgyára, az a kérdés merül fel: vajon a városi közgyűlésnek jelzett márciusi határozata azok közé tartozik-e, melyek az idézett 5. § szerint külön lévén felterjesztendő, miniszteri helybenhagyás nélkül nem voltak végre hajthatók; vagy megfelebezhetők lévén, a jogosítottaktól megfelebezhetvén, függőben volt tartandó a miniszteri helybenhagyásig; vagy az idézett 10. §. alapján megsemmisíthető volt-e?

Az első kérdésre vonatkozólag, a hivatolt 5 szakaszban szabályozott esetek elfogulatlan tekintetbe vételével, meg kell győződnie arról, hogy azok egyike sem képezi a szóban forgó közgyűlési határozat tárgyát. Van ugyan némi vonatkozása a „közterművek emelése” esetére. Am ez a vonatkozás csak látszó, minden tárgyi összefüggés nélkül. — Mert közmű emelése kétségtelenül közmű építését illetve még nem létező létesítését jelenti. Ugye az említett közgyűlési határozat nem azt vette czélba és nem azt rendelkez, hanem egy már meglévőnek és miniszteri helybenhagyás folytán felépítettnek s üzemben levőnek, a fennforgó szükséghez képest kibővítését illetve a már lefeleztett vizgyűjtő csatornák szaporítását. Mint-hogy ezek szerint az idézett 5. §. az említett határozatra nem alkalmazható, ebből a szempontból tekintve, azt a közgyűlési önkormányzati joga körében hozta: a belügyminiszternek nem állott jogában abba beleavatkozni és azt felülvizsgálat tárgyává tenni.

A második kérdésre t. i. a szóban forgó közgyűlési határozatnak megfelebezhetőségére vonatkozólag, mindenek előtt annak a határozott nézetünknek kell kifejezést adnunk, hogy az ellen voltaképpen törvényszerint senkinek felebezési joga nem is volt.

Mert az 1886. XXI. t. cz. 7. §-a, mint már jeleztük, két nemet a törvényhatósági határozatoknak különbözteti meg. Az egyikhez tartoznak azok, melyek az illető feleknek, mivel magánügyeikre vonatkoznak, nekik kézbesítendő; a másikkhoz pedig azok, melyek közérdekű voltak, azaz fogva közérdekű teendő. Ezek ellen a határozatok ellen adja meg a következő 8. §-a magánfeleknek a felebezési jogot, megszabván azt az időt, mely alatt a felebezést beadhatják; a további 9. §. pedig azokat a személyeket jelöli meg, a kiknek beadandó, szabályozván egyben azt a hatályt, melyet maga után von.

Mivel azonban az említett közgyűlési határozat senkinek magántermészeti ügyére nem vonatkozott és oly közérdekű sem volt, hogy közérdekű teendő lett volna: he van igazolva, hogy senki ellene felebezéssel nem élhetett, azt a közgyűlés a törvényhatóság önkormányzati jogának törvényszabta egész teljében hozta, ennél fogva a belügyminiszter-

nek a törvény meg nem engedte felebezést vissza kellett volna utasítania és az ügybe illetéktelenül bele nem avatkozni.

Es kik felebezhetők meg azt a határozatot? Városi törvényhatósági bizottsági tagok. Vajon van-e nekik, mint olyanoknak, általában felebezési joguk? Kereken és határozottan tagadjuk. Mert ha lenne, a törvény azt nekik kifejezetten és világosan megadná és részünkre biztosítaná, még pedig a következő igen nyomon oknál fogva.

A törvény értelmében egyik axiómája vagy dogmája, hogy kivételek valamely törvényszabálytól, illetve megszorításai valamely törvényerőnek a legszorosabban értelmezendők s alkalmazandók; tehát más, mint a kivett esetre semmi néven nevezendő interpretációs mivelettel és így analogiával sem szabad kiterjeszteni azért, mert ha a törvényhozó a közérdekű szempontjából, valamely a törvényben megállapított üdvös elvet, korlátok közé szorít, ezeket amaz elv lehető integritása érdekében senkinek sem szabad még szűkebb határok közé szorítani.

Az 1886. XXI. t. cz. idézett 3 §-a elvileg és szabályul állítja fel a törvényhatóságok beléltetésére és működésére nézve önkormányzati jogukat, mely mint a törvény szövege alapján constatuált, abból áll, hogy határozataikat hozzák s minden idegen beavatkozás nélkül végre is hajtják. E szabály alól a törvény kivételeket statuál, melyek az abban kimondott elvet korlátozzák. Ama kivételek közé tartozik a magánfelek felebezési joga is; mert ha ezt érvényesítik, a hozott határozat végre nem hajtható, mivel miniszteri beleavatkozást provokál, ennél fogva az önkormányzati jog korlátozását vonja maga után.

Mint-hogy pedig a communitási tagok ama határozatok tekintetében, melyeket ők hoztak, vagy az ők közreműködésével hoztak a magánfelek részére és érdekében, magánfeleknek nem tekinthetők és a törvény felebezési jogot nekik, mint olyanoknak, kifejezetten nem ad: teljesen igazolva van fennebbi tagadásunk, vagy is az a meggyőződésünk és ebből folyó állításunk, hogy a communitás tagjait az ők közreműködésével hozott határozatok ellen felebezési jog abszolúte nem illet meg.

Ha ezt a kormányhatósággal szemben kellene megvédeni, mert illetéktelen beleavatkozásával a törvényhatóság autonóm jogába belényul és azt korlátozni akarja: ezen nem lehetne erősen megütöközni; mert minden hatalomnak mondhatni léteitani hajlama és törekvése, hogy ezt gyarapítsa, növelje és kiterjessze. Am ha a fejtegetett nézet védelmében azok ellen kell sikra szállani, a kik az önkormányzati jog részesei mint ilyenek örei is kellene, hogy legyenek, tehát, ugy szólva, őket kell önmaguk ellen megvédeni: ez nem csak megdöbbentő, hanem a politikai jogérzet decadeneciának szomorú jele is.

Mert az autonómia az önrendelkezési jogot illetve szabadságot biztosítja a törvényhatóságoknak, hogy helyi körülményeikből és viszonyaikból folyó szellemi, erkölcsi és anyagi szükségleteiket, igényeiket és aspirációikat akkor, mikor azok érdekében intézkedni kell, idegen és gyakran megtevésztő befolyással ment beleavatkozás nélkül, saját legjobb belátása szerint kielégíthessék, illetőleg ebbeli határozataikat ne csak hozhassák, hanem közvetlenül végre is hajthassák.

Az önkormányzati jog az a községre nézve, a mi az önrendelkezési jog, az önállóság és függetlenség, az öntudatos, önértékes és jellemes egyénre nézve. Az önkormányzati jognak, mely a tultengő és sok becses erő elorvasztó centraliszióznak üdvös féke és korlátja, feladata, hogy nevelje a polgárokat politikai jogaik iránti érzéket és önértéket, a közügyek iránti élnék érdeklődést és helyes elintézésük iránti képességet stb., ezért mondja egy tudós, hogy a községek autonómiaja lényeges alkatrésze valamely nemzet valódi és teljes szabadságának. Ezekhez járult, hogy annak a jognak birtoka és gyakorlata törvényhatóságunknak re n g e t e g p é n z é b e is kerül; tehát nekünk nem csak becses, hanem drága is. Az ilyen jelentőségben és kihatásban fontos jogot, törvényes korlátai között, minden városi közérdekű szíven hordó polgárnak nem csak meg kell becsülnie, hanem gondosan meg is őriz-

nie, abból egy tapodtat se engednie, hanem azt, szükség esetében körömszakadtáig megvédenie.

Es mit tapasztalunk? Azt, hogy városi polgárok, sőt a hatóság körében is akadnak olyanok, a kik jobb ügyre érdemes buzgósággal és törekvéssel faragják és állítják fel a törvényben megszabottakon felül azokat a korlátokat, melyek a város önkormányzata jogát oly szűk térre szorítják, hogy ma-holnap törvényhatóságunk a miniszteri hivatalok expositurája lesz, a hol csak az történhetik meg, a mi a miniszternek tetszik, a mi pedig, hogy nem mindig van összhangban a város érdekével, tanusítja a czimbéli miniszteri leirat.

Am e cikkbelei fejtegetés körébe voltaképpen nem tartozik azokkal vitatkozni, a kik a törvényhatósági bizottsági tagoknak, az önkormányzati jog rovására, felebezési jogot vindicálnak, hanem kimutatni, hogy a kérdéses miniszteri leirat a város törvényes autonómiájába ütközik. Es mivel eddig bizonyítottuk, hogy a közgyűlés márciusi határozata nem azok közé tartozik, melyek csak kifejezett vagy hallgatóságos miniszteri helybenhagyás után hajthatók végre, és mivel igazoltuk, hogy az ellen senkinek felebezési joga nem volt, s az az ellen előmozdított felebezés tehát jogilag meg nem történtnek tekintendő — hátra van még annak bizonyítása, hogy az 1886. XXI. t. cz. idézett 10. §-a se alkalmazható a szóban forgó közgyűlési határozatra. Mert, ha a miniszter a közgyűlési jegyzőkönyvnek hivatalból való felterjesztése folytán jogosítva volt is azt feldlviszgatni, csak azokban az esetekben semmisíthette, vagy változtathatta volna meg, ha illetéktelenül hoztatott, vagy törvénybe ütközött volna. Ugye minden kétség felett áll, hogy törvényhatóságunk a város vízvezetéké, mint sajátos belügyében, illetékesen határozhatott s nincs rengeteg törvénytárunkban olyan §, mely Kolozsvár közönségének elé szabná, hogy vízvezetékének gyűjtő telepét Szászfenes határára kell létesíteni.

Végül még egy eshetőségre reflektálunk, melyt, mint jogi lehetetlenséget kizártnak tartunk ugyan; ám mivel hangzatosabb, csupa óvatosságból szó nélkül nem akarunk hagyni — arra t. i., hogy a szóban forgó közgyűlési határozat amaz ügyek egyikére vonatkoznék, melyek az idézett 1886. XXI. t. cz. 5 §-ában szabályozták, s melyek csak akkor tekintetnek helybehagyottnak és végrehajthatóknak, ha a miniszter a határozat felterjesztésétől számítva 40 nap alatt általában nem nyilatkozik. Mivel azonban az a határozat márciusban hozott s legkésőbb április első felében terjesztethetett fel s május végén telhetett le a 40 nap, a nélkül, hogy az alatt az idő alatt a miniszter általában nyilatkozott volna és mivel a miniszteri megsemmisítő leirat augusztus hóban érkezett le: ennél fogva is az jogtalan, illetve törvénytelen és kötelező erővel nem bír.

Mint-hogy minden tekintetben kimutatuk, hogy a czimbéli miniszteri leirat törvényhatóságunk önkormányzati jogába ütközik, mert a város oly belügyében vindikál magának beleavatkozást, mely őr törvény szerint nem illeti meg: azt a biztos reményt tápláljuk, hogy törvényhatósági bizottságunk a tanácsossal egyetértőleg, mely a júliusi rendk. közgyűlésnek a szakosztályok véleményével egybehangzólag melegen ajánlotta, hogy ez idő szerint Szászfenes határára még ideiglenesen se építtessen vizgyűjtő, mindent elfognak követni, hogy a belügyminiszter törvényellenes és sok más tekintetben is a legkomolyabb aggályok alá eső leirata fogadta ne vétessék.

Méregző házaspár.

(Kiadott méregkeverők.)

Szeged, szept. 2.

Mikor a vásárhelyi méregkeverők bonnyodalmas bűnpüre közeledett már a végki-fejződés felé, akkor keltette föl először a közfigyelmet a temesmegyei Zsebely községben fölfedezett méregkeverő banda.

Sok sok névtelen följelentésre indult meg a vizsgálat, de nem derített ki semmit. Pusztágyanokorra pedig nem lehetett vádat alapítani. Néhány hét múlva újabb följelentések érkeztek, mire Gernádovics temesvári

vizsgálóbíró kiutazott Zsebelyre és a temetőben több frissen hantolt sirt bontatott föl.

Az országos művegyész a hozzá felküldött hullarészekben nagy mennyiségű arsenikumot talált, mire a gyanuba vett egyeket elfogatta. Eleinte konokul tagadtak, később aztán megtörtén vallottak, rémesenb-nél rémesebb dolgokat, s csupán az az egy volt a mentesgük, hogy szerelemből öltek.

Mikor a vizsgálat folyton szélesebb körben mozgott, akkor látta csak a vizsgálóbíró, hogy itt rendszeresen öztött mérgezések folytak s nem egyes bűnesetek ezek, hanem egydív tartozó bűnhalmazok, a melyet egy bűnszövetkezet követett el.

Ki adta a mérget és ki a bűnszövetkezet feje? — ez volt a kérdés. A vádlottak nem vallották rá eleintén, s csupán a gyanúok mutatták rá, hogy Korin György a banda feje, mert ő adta a mérget is. Heteken keresztül figyelték minden lépését. Letartóztatni nem lehetett, mert nem volt ellene bizonyíték.

Hogy milyen a vidéken a rendőri felügyelet, arról szép bizonyítványt adott ki Zsebely községe. A méregkeverő ugyanis külföldi utlevélért kilincsel, mikor a hurok folyton folyton szűkebbre szorult a nyaka körül. Ott még utasítást is adott neki, mondván, hogyha sürgős az útja, igyekezzék más módon kijutni az országból, mert az utlevélszerzés eljárása hosszadalmas.

Korin megfogadta a jó tanácsot és pénzé tette minden vagyonát és a vele vadházasságban élő Borkával Hátszegen keresztül Romániába szűkött.

Turn Szeverinben telepedett le a méregkeverő házaspár. Az ottani „Gambirinus” sörarnokban kaptak állást mind a ketten. Korin csapos lett, a felesége pedig konyha-leány.

Innen irtak levelet Zsebelyre, az egyik vádlottnak, a ki még akkor szabadlábon volt, hogy jöjjenek csak utánunk, ha félnek a hóhér köteléstől.

Ezt a levelet azonban elfogták s abból tudták meg azt is, hogy hol tartózkodik a méregkeverő házaspár. A temesvári ügyészség felszólítására a román rendőrség letartóztatta őket.

Négy hónapig ültek a turn-szeverini börtönben, míg ezalatt bevégeztek a kiadásuk iránti tárgyalásokat és tegnap a román hatóság átadta őket az orsovai csendőrségnek, a mely azonnal Temesvárra szállította őket, a hova már megérkeztek.

Rendkívül érdekes ennek a méregkeverő házaspárnak a története. Nem fiatal már egyikük sem, de azért példás életet élnek. Olyan szerelmes egymásba ez a két ember, mint a turbékoló gerlepár.

Korin Györgyöt a zsebelyi nép a „patyikus” csufnéven ismeri már évek óta és mindenki gyanakodott rá, hogy méregkeverő, de oly ügyesen érintkezett a büntársaival, hogy senki sem tudott róla bizonyosat.

Csupán három hold föld volt a birtoka, a vele vadházasságban élő öz. Borkáné Inemire Mártának szintén anyja. Ez a hat hold föld nem jövedelmezett annyit, mint a mennyit költöttek.

Korin a lustaságáról és az urhatnamságáról volt ismeretes a faluban. Kiváló előszeretettel üzte a vadászatot. Meg is büntették többször orrvadászatért.

Bizonyosnak látszott tehát, hogy valami titkos melléküvelme van. Ezért nevezte el a nép előbb patyikusnak, később pedig méregkereskedőnek.

Nemcsak Zsebelyen és a környéken keringtek róla a rossz hírek, hanem még Nagy-Becskerekben is ismerték, a hol a fogházban egy asszony hajmeresztő dolgokat mesélt a fogolytársainak Korin Györgyről, akinek virágzó méregkereskedése van Zsebelyen.

Ez a Korin György tiz esztendő élte közös háztartásban öz. Borkáné Inemire Mártával. Az asszonynak a fia, Borkán György, a ki az első hites urától származott, s szép de földhöz ragadt szegény Fuszán Csekinát vette feleségül. Borkánának folyton szálla volt a szemében a szegény sorsu meny, mert a fia számára mást, szebbet és gazdagabbat szemelt ki, gazdag Versavia Flórát, a ki azonban ekkor már Zwors Juon felesége volt.

Most két esztendeje történt, hogy a szép Flóra ura gyanus körülmények közt meghalt, s a felesége fölvetve az özvegyi fátlyolt. Nem-sokára ugyancsak ilyen körülmények közt pusztult el a szegény Fuszán Csekina is a Borkán György felesége.

Az özvegy emberből és a szép özvegy asszonyból pedig nemsokára egy párt lett. A frigyüket a zsebelyi oláh templomban adotta meg az isten szolgálya. Vigen élte aztán a világát az új szerelmes pár, a kiknek a boldogsága két ember életébe került.

Ugy látszik, hogy ottlő kezdődtek Zse-

gas kertje van, a mi rendkívül előnyös a gyermekeknek nézve. Épülete is új és egészséges, mely körülményre felhívjuk a szülők figyelmét.

szerepét tanuszkodva és a napi
lét gondolkodva csendesen fűtőrészt.
(Folytatása következik.)

hazán egy sirbeszentelési ünnepélyt tartatott, a közis Honvéd síroknál, ott — a hová az emlékoszlop a múlt hónapban helyeztetett el. Azon az ünnepélyen részt vett az akkori felső fehérmegyei intelligencia teljes számmal és zenekarral nagy közönség is, kik mindannyian a fehéregyházi kastélyunkban vendégeink is voltak. A szertartásnál minden felekezet lelkesen jelen volt és szerepelt. E könyvben foglalt beszédet valószínűleg az alkalommal mondotta el M. Zs. honvéd tisztúr, a későbbben midőn ugyan azon évben édes atyámmal Előpatakon voltam, egy Honvédtől álló küldöttség, adta át nekem azt, biztató levelet. Jól tudtam, hogy ezen szép megismerkedéshez, csak is felejtésetlen jó atyám révén jutottam, ki az akkori felső fehérmegyei honvéd egyetemen elnöke is volt, mindazonáltal büszke voltam e kitüntetésre, és híven megőriztem azon könyvet is. Most azonban, tudomásomra esvén, hogy árasztott Kolozsvárt egy muzeumot létesítettek, át küldöm azt abban a tudatban, miként ezen muzeumban még biztosabban lesz megőrizve, mint nálam lehetne, és hogy mint 40-45 éves emléktől méltó helyen is lesz elhelyezve a multnak ezen szép emléke.

Fogadja Uram kiváló tisztelettem kifejezését, melylyel maradok.

Fehéregyházán, 1897. aug. 28-án.

alázatos szolgálója
Gróf Haller Lulza.

Az emléket a muzeum igazgatósága a királyi honvédség grófnak megleghangus leírásban küldötte meg, egyúttal a honvédek Pantheonra részére elkérvén édes atyja arcképét és életrajzi adatait.

— A deési m. kir. állami gymnasiumban a beiratások e hó 2-én megkezdődtek s 8-ig tartanak. A tanítás 9-én veszi kezdetét. Felvételi díj 3 frt, értesítőre és ifjúsági könyvtárra 50—50 kr. fizetendő. A tandíj egész évre 20 frt s ez összeg négy vagy két részletben is fizethető, jó viseletű és előmeneteli tanulók tandíj mentességben részesülhetnek. Az igazgatóság.

— **Hosszu József halála.** Idősb Hosszu József, az állami számvérőszék alelnöke, a régi tisztviselő-gárda egyik tiszteletreméltó tagja, Bpestben meghalt. Csütörtök reggel még hivatalában volt, este még meglepte szokott sejtáját a Dunaparton s tegnap reggel — szívizélhűdés következtében — meghalt. A 72 éves agg mindig a legjobb orvos volt, csak néha panaszkodott hogy arizatorulási vannak, a mire azonban nem fejtett semmi súlyt. Midőn tegnap reggel szívizélhűdés ére, hozzátartozói rögtön hívták házi-orvosát, Hegedűs János drt, ki morium-injekciókat alkalmazott, de a halált nem volt képes megakadályozni. Rögtön küldtek fiatalabbik fiáért, ki azonban már nem láthatta életben, mert atyja ugyanabban a pillanatban halt meg, mikor ő a szobába lépett. Az elhunyt, úgy látszik, megérezte halálát, mert a szekrénye kulcsait, a hol értékpapirjait tartotta már előzőleg átadta azzal a meghagyással, hogy azt fiának vigyék el. Az elhunytak utolsó kívánsága azt volt, hogy Gyulatelkén (Erdély) temessék el a mit a család teljesíteni fog. A halál hírére Gajdógi Salamon, az állami számvérőszék volt elnöke, az elhunyt, több hivataltársa és barátja fejezték ki részvételt az elhunyt fiának. Hosszu József életrajzi adatai a következők:

Hosszu József 1825-ben Kolozsmegyében született. Atyja görög hath. lelkes volt. Tanulmányait Kolozsvárott végezte, hol megyei szolgálatba lépett, később Kolozsmegye alispánjává választották. 1867-ben ugyancsak Kolozsmegye felküldte a képviselő csak egy évig viselte mandátumát, mert 1868-ban helyi közigazgatási osztály tisztségébe nevezték ki. 1870-ben, midőn az állami számvérőszék alelnöke, őt az alelnöki székre nevezék ki, hol élete utolsó napjáig meg is maradt. Az elhunyt egyike volt a legpontosabb és legteljesebb hivatalnokoknak, aki mindenkor példaadásul szolgál alantasainak. Alkalmi érdemeiért őt félére 1895-ben a másodosztályú vaskoronarenddel jutalmazta. Az elhunyt román származású volt ugyan, de azért magyarok iránti szeretetéről volt ismeretes, a ki mindig oda törekedett, hogy a magyarok és románok közötti ellentéteket elsimítsa és ahol lehet, békés mederbe terelje a két nemzet között. 1847-ben nőtől és elvette tinózi Macskássy Ilonát. E házasságból négy gyermek származott, Gyula, keresk, miniszteri titkár, Albert, gazdasági intézeti tanár és József keresk. miniszteri fogalmazó és Mariska aki Ajtay Gyula főszolgabíró neje.

— **A megkorbácsolt tanfelügyelő ügye.** Elégé ismeretes az az affér, amely Klement Ferenc volt csanádme gyei tanfelügyelőnek volt Molnár Albert makói főgymnasiumi tanár nevével, a ki az előbbi nyit utcán megkorbácsolta. Klement Ferenc akkor — mint annak idején megírtuk, — a makói járásbírósnál becsületértés miatt följelentette megkorbácsolóját, a kit Békés Ede kir. aljárásbíró a tárgyalás alján büsz napi fogházra változtatható száz forint pénzbüntetésére ítélte. Az ítéletet akkor mindkét fél megfellebbezte, s most a szegedi kir. törvényszék, mint másodfokú bíróság is meghozta az ítéletet. Az ítélet — a makói járásbírósnak és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

— **Az inség Temesmegyében.** Temesmegyében az abnormisan rossz termés hálaigón állapotokat teremtett. Mint lapunknak jelentik, az idei év annyira sujtotta a megye lakóinak nagy részét, hogy sok helyen a lakóknak nagy részét, hogy sok helyen annyira komoly, hogy hivatalosan is jónak látnak vele foglalkozni a napokban, már összeült Temesmegye mezőgazdasági bizottsága, hogy intézkedjék az éhínség veszedelmének

idejében való előlthításáról, és arról, hogy a kizsákdák ellátásának a szükséges vetőmaggal. Ez utóbbi bajon némileg segítenek az inség takaréknagytárak, a melyek állaga az idén meglehetősen bő; az egész megyében ez idő szerint 876,458 frtot tesz ki, s pedig 109,881 frtot a központi, 128,469 frtot az új aradi, 161,675 frtot a vingai, 76,102 frtot a lippai, 55,557 frtot a rékási, 59,785 frtot a buzási 57,844 forintot a dettai, 109,981 frtot a verseczi, 35,864 frtot a fahérmegyei és 23,899 frtot a kubini járásban. E jelentékeny összegből maguk a községek is előlthítják a megszorult kisbirtokosokat a szükséges vetőmaggal, a mint azt több község már meg is tette.

— **Rendőr-tragédia.** Tragikus esetről értesítik lapunkat mokrini levelezőnk. A község egyszerre két rendőrt vesztette el szörnyű szerencsétlen módon és az eset ideges izgalommal tartja a községbeli népeket. Egy szenvedélyes pillanatban tört ki a két fiatal ember tragikum. Egy másra támadtak Kulauzov Józsa és Drásty Milán, eleinte anélkül csak, hogy kárt tegyenek egymás épességén. De az indulat megcsinálta a tragédiát az egyszerű összehajlásból, a mi valami semmisség miatt támadt. A haragos káromkodások tüze előre mentek és ekkor Kulauzov tovább csinálta a megindult tragédiát: kést rántott elő és tüskébe dőtte azt. A szúrás a gyomrot érte és az ellenfél halálosan megsebezve esett a földre. A sebesült elvándorolt a községhezáig, onnét hazaszállították. Kulauzov pedi elbújt a lakásán. Itt értesült, hogy Drásty Milán aligha elbirja a sebet, a mit rajta ütött, az orvosok azt mondták, belehal. A mint ezt mondták, Kulauzov részketett és vádolta önmagát. Aztán a megrémült rendőr fordította meg a tragédiát szörnyű öntételel. A szolgálati fegyverével belőtt a szívébe. Egyszeribe meghalt.

— **Antikoris.** Önműködő poloskafogó biztos sikeréről a község már annyira meggyőződött, hogy egyik család a másiknak ajánlja és ez által oly nagy keresletnek örvend hogy a gyár alig képes a szükségletet fedezni. Szerencse a emberiségre sikerült feltalálni, miként szabadulhat meg ezen verszópoktól. Az Antikoris ugyanis lehetetlenül teszi, hogy a poloska a fekvő helyekre jusson és a lakást kitisztítja a poloskától. Ára a négy drbból álló készletnek használati utasítással együtt 1 frt. 40 kr. Kapható mindenütt. Főraktár Budapest, VI. Teréz-körút 38.

— **Egy butorozott szoba** egy vagy két fiatal embernek, teljes ellátással azonnal kiadó. Kozma Ferenc, kir. tanfelügyelő.

— **Lapelárusítók egy ügyes** fiu felvétetik az „Ellenzék”-hez.

Népünnepély!

A kolozsvári

MARIA DOROTHEA-EGYLET

létesítendő főzöiskolája javára

1897. szept. 5-én, vasárnap, a sétatérn

NÉPÜNNEPÉLYT

rendezős-budavári confetti és serpentin dobással.

Kezdeté d. u. 3 órakor.

A műsor nevezetesebb pontjai:

1. Nagy byczikli virágkörút délután 4 órakor.
2. Vendrei Ferenc ur, a kolozsvári nemzeti színház tagja mulatságos előadással működik közre.
3. Egy női és egy férfi tagokból álló olasz énekes társaság a sétatér több helyén a Jambót adja elő.
4. Csárdás-verseny, 6 igen szép díjjal.
5. Lengő-rúd,
6. Árbóc-mászás,
7. Csolnak-verseny, különféle díjakkal.

A népünnepélyt este nagy tűzijáték fejezi be külön belépti díj nélkül.

A tűzijáték műsora: 1. Egy brilliánt tűzkerék tűzgörögve örvöse. 2. Sürgönyváltás, válasz fizetve. 3. Chinai labdajáték. 4. Tűzmozak, tűzforgókból összeállítva. 5. Különböző mutatószámok szárazon és vízen.

Zárókérdés: a persa-sah érdemrendje, ragyogó tűzfényben.

A tűzijáték egyes pontjai között mindenféle tűzgolyók és röppentyűk fogják szórakoztatni a közönséget.

A néptünnepély tartalma alatt az új vendéglő előtt a marosújvári sóbánya zenekara, Rák János karmester ur vezetésével mellett szórakoztatja közönséget, a sétatér különböző helyein pedig a vasuti zenekar és cigánybandák fognak játszani.

Belépti díj: 20 kr. Tanulóknak, katonáknak örmestertől lefelé és gyermekeknek 10 kr. A koresolyha csarnokban fenntartott ülőhely a tűzijátékhoz 50 kr. A tő körül ülő és álló helyekre tűzijáték alatt is ingyenesek.

MŰVESZET.

A főpróbán.

„Trilby” főpróbáját tegnap tartották a nyári színházban. Nálunk ritkaság számba megy, hogy jelmez, főpróbát tartanak valamely darabról s így a tegnap este tartott főpróba a „Trilby” előadás fontosságát akarta demonstrálni.

Magáról a darabról majd előadás után szólunk, a főpróról azonban azt hiszem,

hogy nem volt hű képe minnben a következő előadásnak. Azt gondolom, hogy Trilby jobban összeszedi az erejét és mutatni fog a szerző agyában született Trilbyből is pár erőteljesebb, szilajabb és szenvedélyesebb vorást.

Az angol piktorok több gondot fordítanak a bohém, jókedvű művésznőket jellemző maszkra. Svengali elég sötét és elég nyers lesz a Gecko inkább hasonlít Geckóhoz, mint egy sentimentális csángóhoz.

A hegedűjáték pedig úgy lesz inscenírozva, hogy a lehetőleg keveset lássunk a szegletes vonókezelésből, s a tulajdonképeni muzsikust kiül esik a publikum látkörén. A háttéri ablakon át Páris háztetőit látjuk és nem egy ácsorgó tüzöltőt.

A főpróba azonban helyes volt. Jól tette Megyery, hogy a darab előadása előtt ilyen erős próbát tartatott, mert hiszen most sok hiba tünhet fel előtte is, a melyen könnyen lehet segíteni.

Trilby slager darabja akar lenni a színháznak s így a nagy gondosság, melylyel előadására készülnek, csak előnyére vált a színházi kasszáknak is.

A főpróba néző közönséget hírlapírók, színészek, statiszták és a színház házi publikuma képezte inkább, de voltak meghívott vendégek is, a kik szerint a darab igen hatásos lesz, ha majd teljes világítás mellett és a nagy közönség előtt foly az előadás.

A második felvonásban az eljegyzési ünnepély talán a kelleténél is diszertebb. A modellek vagy grisetek gondosan vannak ültözve s épen nem adnak okot pirulásra. A keretbe mégis inkább illenek, ha ez a kép egy kissé élénkebben volna kiszínezve.

De hiszen most nem célunk a darabról írni. Majd ha előadják.

Színházi hírek. Trilby első előadására már ma reggelre az összes páholyokat és elsőrendű üléseket eladták, sőt a holnap Trilby előadás jegyeinek is nagy kelete volt már.

Trilby személyesítője: Baróti Irma nemzeti színházunk legújabbán szerződött tagja ma tartja első fellépését.

Trilby második és harmadik előadására vasárnapra és hétfőre előjegyzéseket elfogad a jegypénztár.

Az intendáns-krízis megoldása.

A B. N. írja: Illetékes helyen szerzett információink alapján jelenthetjük: Az intendáns-krízis megvan oldva, a mi-ben nem kis része van annak az objektív cikknek, a mely néhány nap előtt a Budapesti Napló hasábjain megjelent.

Báró Nopcsa Elek lemondását Perczel Dezső belügyminiszter elfogadta és csupán napok kérdése, hogy mikor jelenik meg a legfelsőbb kézirat a hivatalos lapban. Az intendáns lemondásának elfogadása és az új kormánybiztos kinevezése egyidejűleg fog megtörténni. Az új kormánybiztos, a mint hírlik, Huszár Kálmán miniszteri tanácsos lesz, a kinek segítségével lesz az igazgatóság, a főrendező és a karmesterekből álló művezető kollégium.

Báró Nopcsa Elek tehát már nem fogadja a német császárt, a kit az Operaházban vagy a belügyminiszter, vagy az államtitkár fog fogadni.

Géczy István új darabja. Géczy Istvának, a Gyimesi vadvirág szerzőjének, „Az ürdög mátkája” című új népszínművét, amelyről már tettünk említést, Porcsolt Kálmán, a Népszínház igazgatója, elfogadta előadásra.

Hangverseny körút. Lichtenstein

Dóra, a jeles hangverseny énekesnő ez év november havában nagyobb vidéki hangverseny körútra indul Arányi Frigyes vezetésű hegedű művésszel, ki ugyan hazánkba de a ki évtizedek óta külföldön él s jelenleg hangversenymester a kölni operaházban s conservatoriumi tanár. Lichtenstein Dóra hangversenyéneként évekig működött külföldön nagy sikerrel, főképen Angol és Skótszág legnagyobb városaiban. Hazájába csak a múlt évben tért vissza s az elmúlt télen Budapesten aratott igen szép sikereket több hangversenyen, így többek között a Hubay—Popper és Grünfeld—Bürger kamara estélyein, mely alkalmakkor a fővárosi sajtó róla mindig elismeréssel nyilatkozott. A kolozsvári közönségnek még nem volt alkalma őt hallani s így bizonyára érdekel várja e hangversenyt, mely az őszön be is következik, mi-helyt sikerül a művésznőnek valamelyik kolozsvári hangverseny rendezővel egyezsége lépni.

IRODALOM.

Bécsiek az „Esperanto” nyelvről. Aból az alkalmából, hogy az „Esperanto” nyelv hazánkban országsszerte oly nagy feltűnést keltett s a budapesti és vidéki sajtó bőven

foglalkozott vele, a bécsi sajtóban is foglalkoznak a nyelvvel. Így a „Wiener Abendblatt” hosszabb cikkben foglalkozik az „Esperanto” világnyelvvel, érdekesen fejtegeti a nyelv előnyeit és azt minden oldalról megvilágítja. Azzal kapcsolatban, hogy a nyelvet újabban a magyar közönség is olyan kedvvel fogadta, a bécsi sajtó is szép jövőt jósol annak a nyelvnek, mely már az egész világon el van fogadva és praktikus voltánál fogva mind nagyobb elterjedésnek örvend.

Szerkesztőségi üzenet.

L. J. Kolozsvárt. Ön beküldött egy találós verset s 1 frt 50 krt. s kér, hogy a verset közöljük s a megfejtők neveit sorsoljuk ki és a kisorsolt címre az 1 frt 50 kr. eltelében küldjük 1 hónapig az „Ellenzék”-et. Kívánságát ime teljesítjük. A talány ez:

„Sokat utaz, keveset költ,
Sem utat, sem gátat nem tölt,
A vetése soha sem zöld,
Mégis neki terem a föld.”
A megfejtők között a jutalom díj e hó 8-án fog kisorsolhatni.

Kétéletű. Ha ön a jövő élet tanának tanulmányozása folytán arra az erős meggyőződésre jutott, hogy az ember voltaképen a kétéletűek közé tartozik, mi ezen hitében nem akarjuk megingatni. Arra azonban, hogy az állattani tankönyviroknak figyelmébe ajánljuk ez újítást, nem vállalkozhatunk. Az ön teoriájának publikálása után joggal követelhetné sokan, hogy az embert a hüllők osztályához sorozzák, mivel halála után tudvalevőleg minden ember kihűl. Avagy azt is javaslatba lehetne hozni, hogy az ember a négykézlábúak közé sorolandó, a mennyiben gyerekkorunkban mindnyájan négykézláb járunk. Vagy mit szólna ön ahhoz, ha akadnak ambíciózus fűzfapoéták, a kik azt követelnék, hogy az ő számukra a kétéletűsáznysa-emlősök külön osztályát állítsák fel.

Trilhyk. 1. Tényed. A mostanában külföldön is lábrakapott mezitláb való sétálás nem a „Trilby” hatása alatt jött létre, hanem a jó wörishofeni plébános hozta be. 2. Ha kegyed biztosan hiszi, hogy „Trilby” előadása után Kolozsvárt is be fog jönni a mezitláb való sétálás, úgy ajánljuk, hogy még a mai sétatéri zene alkalmával kezdje meg a sétatérn, hogy az uttörés dicsősége egyedül a kegyedé lehessen.

Kiváncsi. Kegyed kisasszony nem csalódik. A sört csakugyan medvezukorból készíttik. Próbálja meg sajátkezűleg is.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratait, telefon tudósításait, és sürgöny-leveleit.)

Vizsgálat.

Eger, szept. 4.

Nagy szenzációt kelt a városban, hogy az árnyapénztárnál visszaéléseket fedeztek fel. Vizsgálatot indítottak, de csak egy tlnőkre derült ki apróbb szabálytalanság.

Annál nagyobb feltűnést kelt most, hogy a főispán a vizsgálatot a polgármester és a városi főügyész ellen is megindította.

Öngyilkosság.

Budapest, szept. 4.

Köpüdy Ede 34 éves dohánytőzsdés tüzletvezető föbelötte magát, 1927 frtot sikasztott.

Zsebében egy „kötelezőt” találtak, mely úgy szól, hogy kötelezi magát 1898 évi okt. hó 12-én éjjel 10 és 1 óra közt Párisban, azon helyiségben, a hol e kötelező ki lesz függesztve, ha egyáltalában lehetséges, szellemileg meg fog jelenni s a feltett kérdésekre válaszolni fog, egy szóval, megtesz mindent az emberi tudás érdekében, hogy a siron tuli élet nagy kérdésében világosságot gyújtson.

A kérdéseket így kéri feltenni:

1. Van-e öntudatos szellemi élet a siron tul? 2. Érintkezik-e a szellem a szellemekkel? 3. Érintkezik-e a szellem az élőkkel? 4. Szabad-e erről bővebben nyilatkozni?

Kéri, hogy a kötelezőt egy fekete táblára akasszák ki és legyen a teremben egy ilyen érzékeny táviró készülék.

Vilmos császár és a vonat.

Budapest, aug. 4.

Vilmos császár látogatása alkalmából a m. kir. államvasutak igazgatósága körében azon eszmével foglalkoznak, hogy mérsékelt menetjegyek kiadásával különvonatokat rendezzen, hogy ilykép a vidékieknek az ünnepeségeken való részvétel megkönnyíttessék.

Elfogott professzor.

Püspökladányból sürgönyzik, hogy Winkler külföldi professzort, ki Budapestre tartott, elfogták. A professzor az akadémia-nak is levelező tagja. Kétségtelenül összevesztették valakivel;

Romániából.

Bukarest, aug. 4.

A Sturdz kabinet rekonstrukcióját itteni politikai körökben bizonyosra veszik. A kamarák flésszakának megnyitásával ugyanis az ifjú liberális párt három tagja fog a kabinetbe belépni mi által a liberális párt két ellentétes táborának egyesítése is meg fog történni.

A romániai dohányversenye.

Budapest, aug. 4.

A román földművelési miniszterium már régebbi idő óta foglalkozik azon kérdéssel, mikép lehetne a román dohánytermékeknek a külföldön megfelelő kiviteli piacot biztosítani. Kormánykörökben azt hiszik, hogy különösen a jobb minőségű dohányfajok sikerrel versenyezhetnek a magyar dohánynyal.

Tiltakozás.

Budapest, aug. 4.

Stojalovszki páter egyik budapesti barátjához Rómából hosszabb levelet intézett, melyben különösen tiltakozik azon gyanúsítás ellen, mintha ő, vagy jóbarátja a Luigor csoporthoz akarnának csatlakozni. Stojalovszki különben e hó végével Rómából közvetlenül Budapestre szándékozik jönni. A rabikánnál, ugyamond, a legjobb siker koronázta fáradozásait a szent atya és a bibornokok igen szívesen fogadták és sikertől neki a pápa kegyét megnyerni. Budapestről Stojalovszki hazautazik császárához s német lapot szándékozik kiadni.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MINÁLY.

NYILTTER.)*

Fogorvos

Perl József

American Dentist, Dr. of Dental Surgery, Marienbadból hazaérkezett és személyesen rendel

d. e. 9—12-ig és d. u. 2—5-ig.
(1—3)

FRISS HAL!

Mindennap friss

Fogas, Kecsege, Harcsa, Tok és Ponty
s másféle halak kaphatók.

Belközep-utca 33. szám.

FRISS HAL!

Fürdői utamról

hazatérve, tisztelt paciensseimnek ismét rendelkezésére állok.

Naponta: délelőtt 9—12-ig.
délután 2—5-ig.

A mágnessók külön óra van fenntartva 12—1-ig.

Együttal a fogházban szenvedőknek ajánlom a saját találmány műfogorokat.

Fekete Antal fogspeciálista,

3—3. Főter 3. sz. Simay-féle ház.

A még visszamaradt árakat
potom árban végkiárusítom.

TIHANYI R.

fűszerkereskedő.

Nyilatkozat.

Az „Ellenzék” 199. számában személyemet illető ifj. Felszegi Lajos által közzétett nyilatkozatra megjegyzem, hogy augusztus 30-án a midőn én barátaimmal a sétatéri kioszk fedett helyiségében ültem, ifj. Felszegi Lajos és Felszegi Ernő orozva megtámadtak és rajtam súlyos sértést okoztak, a tényökről minthogy orozva támadók elől a lovagias elégtétel kérésének utja el van zárva, még az napon a helyi kir. járásbíróshoz jelentésemet megtettem. — Valótlán, hogy F. L. bíró ellen emelt vádalm rágalomnak bizonyult, mert engem még ez ideig egy bíróság sem hallgatott ki.

Különbönn annak idején a hozandó bírói ítéletet a nagy közönség tájékozása végett közölni fogom.

Issekutz János.

*) E rovat alatti közleményekért semmiféle felelősséget nem vállal a Szerk.

ELADÓ HAZ.

A belmonostor-utca 16. sz. ház,
mely a Szt. Lélek-utczára rug,
hol a Becsei Hugó-fele lisztraktár és sütőde volt,
szabadkézből eladó.

Értekezhetni Petrovits György és Mattay Kálmán sütő-
mesterekkel Kolozsavart, 711 (1-3)

Egy jó házból való kisasszony,
ki a német és francia nyelvet tökéletesen
bírja teljes ellátás fejében napi 6-7 órai
706. 1-3. **foglalkozást keres.**

Szíves ajánlatok e lap kiadó-hivatalához intézendők.

Rőfös és fűszerüzletben jártas
26 éves kereskedő-segéd, szolid megbízható,
alkalmazást keres.

Czim a kiadó-hivatalban. 680. 2-2.

OLCSÓ ÉKSZERELADÁS!

Zalagházból kiváltott és árveréseken továbbá alkalmi vételek után beszerzett

órák, arany- és ezüstneműek, ékszerek

nálunk bámulatos olcsón vásárolhatók. Aranyláncok grammja 87 kr. 12 drb.
valódi ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr. 6 és 12 személyre szóló teljes evő-
készletek, menyasszonyi ajándékok, minden alkalomra megfelelő ajándék-tár-
gyak. Valódi gyémánt gyűrűk 7 frttól, gyémántfülbevalók 9 frttól, arany-
gyűrűk 2 frttól feljebb.

Minden tárgy m. kir. fénykézzel ellátva.

Megbízható kiszolgálás!

Grünberger Armin Béla örökösei

Budapest IV. Városháztér 9. Harisbázár I. emelet 23.

648. (4-4)

Képes árjegyzék kíváncsra ingyen.

Haszonbér.

Hunyadmegyében tagosított
200 kat. holdas

BIRTOK,

50 hold jó legelővel, szép belsőség és teljes
gazdasági felszereléssel **OKTÓBER** elsejével
haszonbérbe adandó.

Czim a kiadó-hivatalban. 707. (1-2)

Potom áron!

SÜRGÖNY!**Hungária**

szállodában levő ösz-
szes berendezéseket,
u. m.: finom és ele-
gáns vas- és fabuto-
rokat, finom garnitu-
rákat, szőnyeget, 16 ször matrácokat,
tollas párnákat, paplanokat és egyéb ág-
yneműeket, több jég-szekrényt valamint lo-
vak és kocsikat, egy omnibuszt stb.

potom áron

elárusítom.

Ezen kedvező alkalom csak pár napig tart!

708. (1-3)

Tisztelettel

a tulajdonos.

Potom áron!

HASZONBÉRLET.

Kolozsmegyében az egeresi vasuti állomástól
7 kilométer távolságban és megyei útvonalban fekvő

Nagy Petri községben

930 holdas tagosított, eddig házilag kezelt

BIRTOK

mely 570 hold szántó, kaszálóból és legelőből, az ezen-
felüli erdősegből áll, uri lakház, gazdasági épületek és fel-
szerelvényekkel együtt **1897. évi október hó 1-től**
haszonbérbe adó.

Értekezhetni ez iránt Gajzágó Antal ügyvéddel Ko-
lozsavart Belmagyar-utca 5. szám alatt. 709. 1-3.

Önálló fiatal ember

társat keres 1000—2000 frt befektetéssel
legalább.

Biztos jó üzlet!

Czim a kiadó-hivatalban.

678. 2-2.

ÖNKÉNTES URAK FIGYELMÉBE!

Teljes felszerelés 80 frttól 200 frtig.

Szakzerű és személyes vezetésem alatti katona szabó üzletem-
ben, minden fegyvernemhez tartozó önkéntes urak a fennálló szabályok
szerint és izlésesen 80 frttól 200 frtig felszereltetnek.

Mint tanult katona-szabó 1866. év óta működök Erdélyben, ez-
előtt mint honvédkerületi most az 51-ik sor és 12-ik tüzérezred szabója.
Minden egyes ruhadarabot magam szabom, próbálom és az én
személyes felügyelete alatt készül el!

Képes vagyok tehát minden e szakmába vágó igénynek legjobban
megfelelni, miért is becses rendelményekkel megbízni szíveskedjenek.
Kiváló tisztelettel:

SEBESTA J.

698. 2-x.

egyenruha és polgári szabó, Hid-utca.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!**MESKÓ L.**

Kolozsvárt, 671. (5-6) Fötér 19. szám.

Az idény előrehaladtával minden raktáron levő

tavaszi és nyári áruk

a beszerzési áron alul árusítatnak el!

Szőnnyeg, Papla, Matracz,

Férfi nyakkendő, női blouzok és esőernyők

GYÁRI RAKTÁRA

a lehető olcsó árakon.

BRAUN MIHÁLY

HANGSZERKÉSZÍTŐ,

Kolozsvárt, Széchenyi-tér 7. sz. alatt.

Babos-palota.

Ajánlom a mélyen tisztelt közönség becses figyelmébe ujonnan berendezett

hangszerkészítő üzletemet.

Saját gyártmányu hegedűk, gordonkák, gitárok, czipbal-
mok, fa és rézfúvóhangszerek, valamint azok alkatrészeinek nagyválasz-
tému raktára; továbbá német és olasz hurokat.

Mindenemű javítások pontosan és olcsón eszközöltetnek. —
Vidéki megrendelések gyorsan teljesítetnek. 696. (2-5)

Haszonbérlet.

Kolozsmegyében, Magyar-Nagy-Sombor községben

a Bánffy-Hunyadi vasuti állomáshoz 2 órányira

egy 1736 holdas tagosított birtok

jó lakó és gazdasági épületekkel ellátva,

2 három-három kövü lisztelő malommal

esetleg azonnali átvétel mellett haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni helyt, tulajdonos **Sombory Lajossal.**

699. 3-3.

FELHÍVÁS!**FRANK KISS JÁNOS FIAI**

ÜVEG ÉS PORCELLÁN KERESKEDÉSÉBEN

Kolozsvárt, fötér 33. sz.

Az üzlet felosztása miatt

mélyen leszállított árak!

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni, hogy a
beállott gyümölcs idényre dusan felszerelt nagy raktárunkban a közön-
séges és jobb fajta befőttes, dunsztos és ugorkás üvegek kiváló mé-
lyen leszállított árakban szerezhetők be.

Nem különben a kipróbált s eddig a legjobbnak bizonyult szaba-
dalmazott légmentesen zárt befőttes, dunsztos- és ugorkás üvegek
tetemesen olcsóbban kaphatók.

Sör, Liqueur, Viz, Bor és Compot készletek valamint
az itt fel nem sorolt cikkek is feltűnő olcsó árban szá-
míttatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

464 16-x.

Frank Kiss János fiai.

A tordai határon
244 hold területű,
első osztályú kaszálóból álló tagosított birtok
eladó.

A szükséges feltételek megtudhatók Tordán, ügyvé-
d **Czakó Lászlónál.** 700. 3-3.

BITTÓ REZSŐ

KOLOZSVÁRT

—(uri divat, kalap és fehérnemű kereskedése)—

Fötér 11. szám. (Reil-ház.)

Ajánlja dus választékban berendezett cikkei gyári árakon, a m.
angol- és belföldi kalapok, ingek a legjobb francia szabás szerint a
világhírű Schroll-féle schiffonból, gallér, kszelő, zsebkendők, bőrkész-
tyűk, esernyő, sötábotok, utazó-cikkek, lábtűk, harisnyák és nyak-
kendő különlegességekben. Jaeger tanár-féle normál ruházati cikkek
főraktára, alsó ingek és nadrágok. Angol esőköpenyek. Kocsikar-
karók, utazó plaidek. Francia és angol illatszerek. — Szappan és
toilette cikkek. 683. 5-24.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Szolid kiszolgálás és szabott ár!

„Elvem csekély haszonnal nagy forgalmat elérni!”

MEZŐGAZDASÁGI BANK

ÉS

takarékpénztár részvénytársaság

Kolozsvár, Jókai-utca 3. szám, emelet.

Betétek után naptól-napig

5% kamatot

fizet s a tőke kamatadót is az intézet saját-
ból fizeti, úgy, hogy a betevő tiszta kamatot élvez.

BETÉTEK

rendszerint felmondás nélkül fizettetnek vissza.

Minden a bank és takarékpénztári ügyletekre vonat-
kozó felvilágosítással szívesen szolgál

676. 3-5.

az igazgatóság.

KIADÓ LAKÁS.

Kolozsvárt, Belközép-utca 21. számú

HÁZ

az **Uri Kaszinó** épülettel szemben

1897 október 1-től kezdve

több évekre bérbe kiadó.

Élénk forgalmu hely; biztosító vagy más
intézetnek különösen alkalmas.

Értekezhetni **Korbuly Bogdán** háztulajdonosnál
belközép-utca 45. számú háznál. 657. (3-3)

A legértékesebb és legkedveltebb

Kolozsvárt, Fötér 9. sz. a.,

(a báró Jósika-palotában)

NAGY JÓZSEF

ezég alatt (1852. év óta) fennálló

ÉKSZER-ÜZLETBEN,

a mely különös gondot fordít arra, hogy áruai a legjobb minőség
és a legszolidabb árak mellett a legkényesebb igényeket is ki-
elégítő kiváló izléssel s az időnkénti újdonságokra való figye-
lemmel legyenek megválasztva, mindennemű

drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst áruk

a legjutányosabb áron és legdusabb választékban kaphatók.

Kiválóan nagy raktár: gyűrűk, függők, karékek, hajtűk, bro-
sok, melltűk és amulettokban, colliék, zszusuk, női- és férfi órák,
lorgnet, óra- és nyak-láncokban; továbbá ezüst asztalkészletek,
asztaldiszek, evőeszközök, kelyhek és serlegekben, tálcák, kannák,
poharak, gyertya-tartók, zsirandolók, ezüst fogantyus sötá-pálcák,
dohány és szivartárczában stb. stb.

Elvállal az üzlet és kiváló gonddal teljesít mindennemű
— e szakmába vágó — javításokat.

**Teljes értékben megvesz vagy új áruval bece-
rél régiségeket, valamint ócska arany- és ezüst tárgyakat és**
törmelékeket.

Vidéki megrendeléseket — nagyszámu vidéki vásárra való
tekintettel — a legpontosabban teljesít. 876. (17-20)

Legjutányosabb és legdusabb